

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
 Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
 Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
 Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
 Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
 Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Plac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

Hol a munka?

Mikor az argentinai hus behozatáról volt szó, nagyon fájt a kiscgazdák feje az agráriusoknak. Meg is védelmezték Magyarországra éhező népét az argentinai hus inváziója ellen, azt állítván, hogy éhezni hazafias cselekedet s éhezni továbbra is szükséges, különben elpusztul a kiscgazdák állatállománya. Azt persze szerényen elhallgatták, hogy nekik is van egy pár állatocskájuk.

Ők tehát közérdekből cselekedtek. Szép és megható. De nagyon sajtásagos, hogy ezek az urak közérdekből egyáltalában nem gondolnak a magyar iparosokra, ezekért nem tesznek, soha nem is tettek egy lépést sem. Miért nem esnek kétségbe afelett, hogy az osztrák ipar inváziója tönkre teszi a magyar iparosokat s egyenesen megöli a magyar ipart?

Megmondjuk: miért. Azért, mert ezek az igen tisztelt nagyurak nem folytatnak ipart. Részint azért, mert nem értenek hozzá, részint azért, mert lealázónak tartják.

Foglalkoznának csak ők is valami iparszerű dologgal, ha mindjárt nagy-

vállalat utján is, majd jajgatnának akkor a kis iparokért.

Igy azonban közérdek ide, közérdek oda, ezek pusztulhatnak.

Hát pusztulnak is.

Mi az a nyomorult egy pár ezer mázsa argentinai hus a milliárdokat képviselő osztrák ringy-rongyhoz képest? Egy csepp a tengerben és az az egy csepp is hasznunkra vált volna. Ellenben szegények épen azért vagyunk, mert a koldus testünket mindenütt osztrák cipőnek papiros-talpán másnapos korában már kinéz a lábunk s az osztrák szövet végig hasad rajtunk, ha nem vagyunk elég óvatosak, mikor magunkra huzzuk. Aztán dobhatjuk el s vehetünk helyette másikat. Veszünk is, még pedig újra osztrák rongyot, mert egyebet nem kapunk.

És ez ellen nem tesznek a főuraink semmit.

Pardon, tettek egyszer, akkor t. i. mikor a tulipánt a kabátjukra tűzték! De ebben sem volt köszönet. És ki beszél ma már tulipánról?

A tulipán-mozgalmat is csak a nagy leszerelés ellenértékéül eszelték ki. Nem is kaptunk a gyászos fegyverlerakásért

egyebet tulipántünél, de azt is az osztrák szállította jó pénzért. Csak tükért elteit az osztrák akkor egy pár milliót, hiszen magát a hazafias fővállalkozót is, akinél a jelvényt megrendelték, mindjárt azon csipték, hogy osztrákokkal végeztette a zománcozást. A fővállalkozón kívül aztán egyes éleimes vállalkozók waggon számra küldték hozzánk Ausztriából a tulipántüket.

Az egész mozgalom különben mindjárt kezdetben gyanus volt, mert hiszen maga a fődarabont Fejérváry is a gomblyukába tűzte a tulipánt.

Végtelenül elhibázott sakkhuzás is volt, mert hiszen Ausztria jobbérzésű népeinek rokonszenvét egész addig birtuk, a mi nagy nemzeti küzdelemünk imponált nekik, lévén ők is többekévébbé elnyomottak, a csehek, osztrákok és lengyelek barátok voltak velünk abban az időben; de mikor azt látták, hogy mi a tulipán-mozgalmal immár nem az elnyomóink ellen, hanem ők ellenük fordulunk, bosszusan fordultak ők is ellenünk s ahol lehetett, ők is retorzióval éltek. De különben is lehetett gondolni, hogy egy szál tulipán meg nem védi a magyar ipart, lehetett gon-

A bocsánat.

Két asszony lakott egymással szemben. Özvegy, szép és fiatal volt mind a kettő. Az egyiknél vig, zajos és mámortéli élet honolt örökösén. A másik csupán a bánatot meg az elhagyottságot ömerte otthonában, csak egy piciny gyerek félő és gügyögő jajsza sirt bele néha-néha a nagy és néma csöndbe...

Annak az egyiknek kacagó és vidám volt a kedve. Utána nézett karcsu, ringó derekának mindenki. Megbámulták a szép, éjsötét szemét. És olyan vérpis, vonagló, buja és érzéki ajkai voltak, hogy mohón és kéjelegve reácsapott minden férfiszáj, ha valahol a közelébe ért...

Az a másik asszony pedig csöndes volt. Csöndes és nagyon szomorú. Finom, sápadt és vértelen az arca. A tekintetében bágyadt és fájdalmas érzések remegtek. Gyenge és törékeny alakjával pedig a kora ősz hervasztás szomorú hangulatát keltve az emberben, olyannak látszott, mintha már nagyon, de nagyon nehéz lett volna a számára...

A szomorú asszony esténként a sötét szobája ablakához ült és onnét bámulta meg az embereket!

A tekintete unott közönnnyel siklott vé-

gig az utca zajló embertömege felett, azután elerőtlenedve megállapodott az átellenes ház kivilágított ablakain...

És ilyenkor mindig valami jóleső csöndes megnyugvást érez a lelkében, amint arra a másik, arra a kacagó, bűnös asszonyra gondolt, akinek a neve közmegegyezés prédája lett az emberek szemében, mert csupán léha és csókos élvezetek után vágyott és akit az ismerősei már messziről kerültek a nyílt utcán, nehogy köszönniök kelljen neki, de ő — csodálatosképen — úgy látszott: sohasem vette észre a világnak e gögős büszkeségét...

Igen: valami olyan megnyugvásfélét érzett a lelkében, mert bár ő is özvegy, szép és fiatal volt, de a világ olyan áhíthatos tisztelettel emlegette a nevét, hogy ő szinte büszkén, emelt fővel járhatott az emberek között. Mert ő különb volt mint az a másik, szelidebb, nem oly nyughatatlan természetű, mert uralkodott az indulatán, parancsolni tudott a vérének, az ő forró, fiatal vérének, visszafojtotta az érzéseit is... azután tartózkodott a világi híuságoktól és megfogadta, hogy egész életét: csak egyetlen gyermekének szenteli és nevelni fogja őt istentélemben, gondteli, meleg szeretettel.

És ezen elhatározása, aztán meg az a szent meggyőződése, hogy anyai és asszonyi kötelességét oly hiven teljesíti, olyan elégtételt nyújtott az ő nemesebb érzéseinek, hogy büszkeség töltötte el egész valóját és önkéntelenül is valami olyan mélyéges megvetést érzett a szívében, amint annak a másíknak, annak a kacagó, bűnös asszonynak soha meg nem bocsátható bűneire gondolt.

És ekkor mindig nagyon nyugodt és boldog volt és megtisztultnak érezte a lelkét...

Esténként pedig lefekvés előtt oly átszellemülten, boldog mosollyal csókolta meg alvó gyermekét, mint aki érzi és tudja, hogy e nagy lelki tisztaságát csak a gyermeknek köszönheti, mert hisz miatta kötötte le egész életét.

Egy este azután valami különös dolog történt a szomorú asszonnyal...

Nagyon kipihentnek érezte magát. Aztán meg az álom is elkerülte és már késő éjszaka volt, amikor ő még mindig a sötét ablakmélyedésben ült és merőn rászögezte tekintetét az átellenes ház kivilágított ablakaira...

Átköltözés miatt hatóságilag engedélyezett

Zavatzky Leó

végkiárulás!

női és férfi divat üzletében
 Debreczenben, a Bikával szemben

dolni, hogy a hirhadt magyar szalmaláng mihamar ellobban s csak egy kudarcunkkal, egy vereségünkkel lesz több. Aminthogy be is következett.

A magyar ipart egyedül az önálló vánterület tudná felvirágoztatni.

Ettől azonban egyelőre messze vagyunk.

Valamit tenni addig is lehetne. — Gyárakat nem állíthatunk, nemcsak azért, mert azok nem igen tudnának versenyezni erős alapokon nyugvó gazdaság osztrák gyárakkal, hanem azért sem, mert amint már mondtuk, a mi magyar főuraink ilyen vállalkozásokba nem mennek bele. Egyéb tőke pedig nincs. Szövetkezeti vagy részvénytársasági uton nálunk az ilyen nem megy. Itt csak pénzharácsolásra szoktak szövetkezni. A bankjainknak egészen jól megy. Ezeknek dacára lehetne valamit tenni. Például a textil-ipart vissza lehetne vinni a nép közé. Ujra meg lehetne és meg kellene vele kedveltetni. Csak kicsiben, csak házilag. De új gépekkel és modern irányban üzenni.

Roppant sokat jelentene az, ha a kiscsorda gyapjút ott helyben vagy ő maga vagy valaki más megtudná szőni posztónak, a mit aztán a falu férfi népe szívesen viselne.

A nőkről azért nem szóltunk mindjárt, mert azok a finomabb szövésű kelméket már aligha tudnák vagy akarnák nélkülözni, ilyeneket pedig otthon kis szövőgépeken ők maguk nem tudnának készíteni. Hanem azért a házi vászon szövését újra megkedvelhetnék, harisnyát, szalmakalapot, diszgyékény-munkákat stb. gépen ők is készíthetnének.

Küldhetne ki a kormány megbiz-

ható ügyes embereket Schweizba, hogy ott a háziiparként üzött órákészítést ellessék, eltanulják, aztán itthon a nép közt meghonosítsák. Küldhetne másfelé is sok jó dologért. Hiszen száz meg ezerféle olyan könnyen elsajátítható iparág van, ami külföldön nagy mértékben el van terjedve a nép közt s a mit a mi jó magyar népünk is örömmel üzne a téli téltlenség sivár napjaiban.

Lehetne ezekről az országában is beszélni, sőt lehetne határozni is valamit. Igen, ha a kormánynak kisebb gondja is nagyobb nem volna ennél. Hiszen Khuen épen tegnap csinált viccet abból, hogy tán meg is kellene már kezdeni a husvét-i vakációt, mert nincs munka.

A nemzeti „munkapártnak“ hogy is volna munkája, hiszen munka programja sincs.

Nem is volt, nem is lesz. Már ami a nemzeti munkát illeti. Majd ha Bécs parancsol, akkor lesz sietős, lázas munka. Hanem attól felkophatik a szegény ember álla.

Ebben a politikailag züllött, sivár világban, amikor a magyar nemzet jogainak cinikus visszautasításával találkozunk minden téren, némi enyhületet szerezne aggódó lelkünknek, ha a nép legelemibb szükségleteinek néminemű kielégítését csak megkísérlné is ez a kormány, de mikor azt nyilvánítja ki, hogy nincs munkája, akkor nyilván a Kolonics elvét vallja, aki szerint a magyar nemzetet először kuldossá, aztán katolikussá, végül nématté kell tenni.

Simon István.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

Az olasz képviselőház elnökének válasza.
A magyar képviselőház tegnap üdvözölte az olasz kamarát a nagy nemzeti ünnep alkalmából. A válasz ma reggel megérkezett és hangzik ekként:

Nagyméltóságú Berzeviczy Albert elnök urhoz. Budapest. Képviselő-kamaránk el lévén napolva, meg nem állhatom, hogy önnek, biztos tudatában összes képviselőtársaim együtt-érzésének, ki ne fejezzem legnagyobb köszönetünket a magyar képviselőház testvéries rokonérzete megnyilvánulásáért. Mélyen meghatva szavai által, melyek megszilárdítják az országaink között a történet által megszentelt barátságot, képviselőházam nevében kifejezem az önök nemzete gyarapodására irányuló legfőbb óhajaimat. Az olasz kamara elnöke: Marcone.

A költségvetési vita.

A képviselőház ülése.

Üres padok előtt, alig hogy megindult, máris befejezés felé közeledik a költségvetési vita. Az általános vita ugyan már tizedik napja tart, de ebből hat nap szünet volt s így a budget alig egy heti tárgyalás után szavazás alá kerül. Páratlan bizonyíték ez a parlament teljes munkaképtelensége mellett.

Kabós Ferenc alelnök fél tizenegy óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

**Olaszország
köszönete.**

Elnök jelenti, hogy az olasz kamara elnökéhez küldött távirati üdvözlésre megérkezett a válasz. Az olasz kamara elnöke, a kamara el lévén napolva, társai nevében is megköszöni az üdvözlést, amely még közelebb hozza egymáshoz a két nemzetet. (Tetszés.)

Az interpellációs könyvbe Bkádi Antal jegyezt be újabb interpellációt.

Lukács László pénzügyminiszter tör-

Kivülről langyos, nyári szellő legyintette puhan az asszony szabadon maradt nyakát és ez az enyhe hűvösség olyan üdítőleg hatott az ő amugy is nyomott kedély hangulatára, hogy szinte felélénkült attól.

Az asszony ismét szomorú volt és ezen melankólikus érzésébe valami elkeseledés-féle is vegyült, amint az életére gondolt, az ő örömtelen, fiatal életére, amelyet — legalább: úgy érezte — örökre belétemetett az ő asszonyi hiu álszemérmébe.

Mert, ha a világ őt szelid, komoly és csöndes asszonynak ismerte is, azért senki se tudta, hogy az ő lelkében azon a meleg-ségen kívül, amit a gyermeke iránt érzett, mi forrott: néha úgy egy-egy elhagyott percében. Mert hiába, igenis: néha ott forrott valami. Egy elmúlt élet szomorú emléke remegett meg a lelke legmélyén, valami elűkolt, fojtott vágyakozás, valami új és friss és szabad élet után . . . vagy tán maga se tudta, hogy milyen könnyek sajogtak a lelkében és milyen fájdalom égette a szívét, amint az ő nagy és csöndes elhagyatottságára gondolt . . .

És amint akkor átnézett azokra a közeli, átellenes, kivilágított ablakokra, egy meleg vérhullám szökött az arcába attól, amit ottan látott!

. . . Az a kacagó, bűnös asszony lágyan fonta puha, két karját egy férfi nyakába és az ajkaiak hosszan, remegve tapadtak egymáshoz . . . A férfi az ablak mellett félig háttal állt a szobának és így csak az asszony arcára vonta a villany sápadt fénye valami bágyadt és szomorú glóriát.

És csak akkor látszott meg, hogy arról az átszellemült és finom arcáról milyen megható földöntúli boldogság sugárzott le abban a pillanatban, amelyikben az ő szomjas aj-

kaik oly hévvel csókolták egymást . . . Az asszony azután lassan, húzódozva kiszabadult a férfi karjai közül, hirtelen elismült tőle és úgy kacagott feléje: buja, égő vágyak lán-goltak a kacagásában, vergődve, vérforraló melegséggel. Azután, mint valami hamis, lágyan duruzsoló macska, hizelegve visszacom-polygott mellé, becéző szavakat surogott a fülebe — mert látszott, hogy arcát simogatta — majd egyszerre, hogy váratlanul jöjjön az ölelése; lázas mohósággal odaszorította ajkát a férfi szájára és úgy vergődtek mind a ket-ten reszkelve, boldog, kéjes öntudatlansággal . . .

A férfi nemsokára hazament. Az asszony pedig, az a kacagó, bűnös asszony olyan könyes és meleg sóvárgással nézett a férfi után, mintha még egy utolsó csókra akarta volna visszahívni őt és az ő boldog, szent és áhítatos nézésében benne remegtek azok a mártír-vonások, amiket egyetlen bűnös asszony szenved végig száz meg száz megtisztult lélekért! . . . És akkor az ő megvert és alázatos tekintetét besugározta valami olyan lélekemelő és fontos érzés, ami csak a világ bűnbánó Magdolnájának örökké hulló könyei nyomában fakadhat . . .

. . . Ezt . . . ezt, látta az a csöndes és szomorú asszony! . . .

És ekkor az a meleg vérhullám, ami az arcába szökött, körülövezte remegő testét és valami kéjes, forrongó reszketés járta át egész lelkét, mert érezte, hogy a lelkében most fakadt fel egy véres, fájdalomteli nehézség, amely eddig az új, friss és lüktető élet után való perzselő vágyakozást fojtotta el benne . . .

És akkor már világos lett előtte minden! . . .

Bátva, hogy ezen a földön minden-

kinek jussa van a boldogságához, megértette a bűnös, elítélt asszonyi, megértette a lelke meleg és vágyódó sóvárgását a fiatalság, az élet után, mert megértette azt is, hogy az emberek sötét, sivár és örömtelen világába vigaszt, enyhülést és fényességet csak az új, pazar és csókos élet végnélküli boldogsága hozhat . . .

A csöndes és szomorú asszony ekkor már elfelejtett mindent. Elfelejtette azt a mélyeséges megvetést, amit aziránt a bűnös asszony iránt még nemrég az ő lelke mélyén is érzett, mert az érzései lángoló felbuzogásában panaszosan sirt fel: lecsukott, lázas és csókos ajkak elhunyt mámoros és kéjteli éjek egy-egy örökre eltemetett emléke . . .

. . . És akkor az a csöndes és szomorú asszony egyszerre azt is érezte, hogy az ő vergődő és sóvárgó lelke csak most tisztult meg igazán az érzéseinek szűz és tiszta mi voltában, amikor a nagy megértések és nagy meglátások szent és magasztos, ihlete szállotta őt meg azon az éjszakán. Megértett abban a pillanatban mindent, ami a világon csak: bűnnek mondható! Nem gondolt már olyan melegséggel a gyermekére, hanem inkább valami keserűséget érzett iránta, mert őmiatta volt az egész élete önfelelődozása! . . . Elfelejtett a nagy megértésében mindent — mindent: szomorúságot és fájdalmat, elfelejtette az ő nagy csöndességét, kihalt a lelkéből minden büszkeség s inkább valami keserűség, késői megbánás hullatott véres és meleg könyveket s ő akkor fuldokolva és elcsukló hangos zokogással könyörgött — lelkében — annak a bűnös asszonynak, hogy azért a megvetésért, amit iránta eddig a szívében hordozott: bocsásson meg neki! . . .

Pék Dezső

vényjavaslatot terjeszt be Budapest székesfőváros által 270 millió korona erejéig felveendő kölcsönről.

A pénzügyi bizottsághoz utasítják. Következik

a költségvetés

általános vitájának folytatása.

Huszár Károly: Nem viseltetik bizalommal a kormány iránt s ezért a költségvetést nem szavazza meg. (Helyeslés.) Az adóemelés szükségessége sok esetben jogos, de nem jogos az, hogy a növekvő adók a szegény embereket sújtsák s nem azokat, akik a nagyobb terheket is könnyen elbírják. Az utolsó évtizedekben a kormányok nem a szociális reformok megvalósítására törekedtek, hanem a saját uralmát igyekezett megerősíteni. A munkapártnak sincsen olyan nagyszabású, egységes programja, amely iránt bizalommal viselkedne. A magyar közéletben szereplő politikusok változatos időt jósolnak megjelenésükkel, mint azok a kis időjű házikók, amelyeknél, ha jó idő lesz, egy emberke, ha rossz idő lesz, egy öreg asszony jön ki az ajtón. Pedig a trázisok ideje lejárt. A modern áramlatok athajják a nép minden rétegét. Ilyen a választói reform is, amely elől nem lehet többé kitérni.

Gróf Battyány Pál: Ezt is el fogják temetni, mint a bankot. (Helyeslés.)

Huszár Károly: Meg van győződve, hogy a választói reformot csak pártközi megegyezés útján lehet megcsinálni. Beszél a galíciai bevándorlásról, amely ellen a kormány nem tesz semmit. Foglalkozik Tisza István nyitrai beszédével, amelyet ő is örömmel üdvözöl. A felekezeti békét a katolikusok óhajtják, azonban éppen őket üldözik. Példa erre, hogy üldözik báró Barkóczy Sándort, mert egy hitbuzgalmi egyletnek tagja. (Derűtlenség.) A katolikus autonómia megvalósítását sürgeti. A szociális reformokat sem valósítja meg a kormány s ezért is bizalmatlan a kormány iránt.

A szociális reformokat a keresztény világnézet szellemében kell megvalósítani és miután semmi nyomát nem látja annak, hogy a kormány erre az útra tért volna. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Schuller Rezső a munkapárt részéről szólal fel és azt vitatja, hogy a pártoknak közzögi sérelmek helyetti gazdasági problémákkal kellene foglalkozniuk.

Lukács László beszéde.

Szünet után Lukács László pénzügyminiszter állott fel szólásra.

— Figyelemmel kísértem — ugymond — a költségvetés tárgyalását és azt tapasztaltam, hogy olyan kérdések is fordultak elő, mint a nemzeti jog, választójogi és ipari kérdések, melyekhez hozzászólni nem érzem magam hivatottnak. Szoroson a tárgyhoz tartozó kérdés kevés merült fel.

Nem szükséges bővebben foglalkoznom azzal a tegnapi állítással, hogy valahányszor a kormánynak pénzre van szüksége, ráveti magát a kisemberre. Ezt a vádat megcáfolják a tények, mert akár a törvényes intézkedéseket tekintjük, akár azt a tendenciát, amely a kormányzatban érvényesül, akár azt, hogy a progresszió elvének érvényesítésére törekszünk, be kell ismernünk, hogy Magyarországon tényleg a legjobb dolga a kisembernek van. (Helyeslés a jobboldalon. Ellentmondások a Kossuth párton)

Ha mindezeket a tényeket figyelembe vesszük, akkor be kell látnunk, hogy ez a vád önmagától megdő. A mai nap folyamán megint találkozottunk egy váddal, amely azt mondja, hogy a kormány ebben a költségvetésben adóemelést kontemplál. És felsorolja azokat a többleteket, amelyeket egyenes adóknál vár. A képviselő ur azonban összevetészi az adóemeléseket az adók természetes fejlődésével.

Giesswein képviselő úrsam felhozta az

alkohol elleni védelmet, de csak általánosságban beszélt és nem jelölte meg azokat a speciális intézkedéseket, amelyekről sikert lehet remélni. Ez nem speciális magyar betegség, küzdenek ellene az összes művelt államok, de hogy ezek az intézkedések megváltoztatták-e, jobbá teszik-e az emberiséget, azt garantálni senki sem tudja.

A haditengerészeti és a közös hadügyi költségeket szinten többé szóvá tették. Hogy ezek mennyiben szükségesek, azt ő most nem hivatott megállapítani, azt megállapította már az arra illetékes országos bizottság, amelynek határozatait ő felsége is jóváhagyta.

A kidobott milliók.

A közös kiadások nagyságában döntő tényező a monarchiának politikai helyzete, a szövetségesekkel szemben vállalt kötelezettsége és az ezekből folyó haszonnak biztosítása és nagyon természetesen a nemzet teherviselő képessége.

A kormány ezeket a szempontokat tartotta szem előtt, mikor a flotta fejlesztéséhez hozzájárult.

Ezek azonban nem improduktív kiadások, mert legnagyobb részük az ország iparának és kereskedelmének és ezek révén az ország lakosságának térülnek meg. Nem igaz tehát az ellenzéknek az az érvelése, hogy ezek kidobott milliók.

Eröss püspök betegsége.

Állapota javul

Debrecen város egész közönsége élénk érdeklődéssel és figyelmes gondolat teszi a tiszántúli ref. egyházkerület általános szeretetnek örvendő beteg püspökének állapotáról szóló híreket.

Lapunk tegnapi számában hirt adtunk arról, hogy Eröss Lajos dr. veszedelmes operáción ment keresztül. A magyar orvos-tudósok egyik legkiválóbbja, Dollinger tanár végezte rajta a műtétet, mely alkalommal a belekben támadt daganatot távolította el a hasüreghől. A műtét kitünően sikerült ugyan, de ez még nem jelenti azt, hogy a veszedelmes betegségen túl van Eröss Lajos püspök.

Kétségtelen, hogy mindent elkövetnek kezelő orvosai, hogy fájdalmát enyhítsék, azonban meg kell várni a betegsége végleges határidejét, amely egy-két nap alatt bekövetkezik. Ez okból a nagybeteg püspöknek feltétlenül nyugalomra van szüksége.

Eröss püspök állapota iránt oly óriási az érdeklődés mindenfelé, hogy a bábaképezdében lévő betegszobájának kiincsét egyik látogató a másiknak adja. Természetesen nem bocsájtanak be hozzá mindenkit, mert a püspöknek beszélnie csak keveset szabad.

Tegnap délelőtt eléggé jól érezte magát Eröss Lajos. Láza alig volt, sőt reggel a hőmérséklete 37 fokon alul volt. Délután egy kissé volt lázas, mely estére fokozódott, utóbb alább hagyott. Ityenkor természetes dolog a láz emelkedése és leszállása s a vélemény az, hogy általában még most veszedelmes az állapota, de aggódni nem kell.

Dollinger tanár tegnap többször telefonon kérdezősködött a nagy beteg állapota felől s Kenéz Gyula dr. orvos tanár megnyugtató híreket közölt Dollingerrel.

A közszertetben álló, nagy tudású egy-

házfő betegsége hiába fog a Gondviselés segítségével jobbra fog fordulni.

Ez hő óhajta Debrecen minden polgárának, aki benne a hitnek igaz szolgáját ép úgy mint az embert tisztelettel és becsüléssel veszi körül.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön Karenin Anna színmű.

Pénteken Orvosok vigjáték Czobor Gy. ellépte.

Szombaton délután Cigányszereltem operett. Szombaton este Sárga lilium színmű Czobor Gy. fellépte.

Vasárnap délután Rómeó és Julia tragédia.

Vasárnap este Luxemburg grófja operett.

* **Adrienne Lecœurveur.** Scribeos Legouré érdekes drámáját eleveníti fel legközelebb az igazgatóság. A Comedie francais híres művésznőjének érdekes története, mely a régi romantikus iskola receptje szerint készült, még ma is érdekességgel bír, sőt a több évi pihenés után e dráma ma egészen az újdonság erejével hat. Az igazgatóság elsőrendű kiosztásban hozza színre a repriset, melynek vezető szerepét T. Csige Böske, Jászai Olga, Uli Gizella, Vajda Ién, Császár Kamilla, Thury Elemér, Kemény, Deési és Kardos játszik.

Debreceni élet.

Most pedig, mivel már gyönyörű idő van és az éj nap egyenlőség veszélyes idején is túl vagyunk, szóval a csillagászoknak is el lehet mondani, hogy tavasz van, most illendően találjuk mi is valami kis megjegyzést fűzni a tavaszhoz és különösen a debreceni tavaszhoz. Azon rég túl vagyunk, hogy elmondjuk, hogy ime Debrecenben is kezdődik a tavasz és néha, meg néhol por és sár van, hanem azokat a tüneteket óhajtjuk le szögezni, amelyek Debrecenben okvetlen jelennek a nap első melegebb sugarára.

A tavasz pedig a következőképpen tartja bevonulását Debrecenbe: először is az ég egy kicsit felderül, a kávéházakba tömegesebben vonulnak az emberek és a Piac-utcán megjelenik az első, szép, barna tavasz hólé. A mellékutcákon felenged a megfagyott sár és a keservesen nyikorgó szekerek csöndesen, szó nélkül megfeneklenek. Aztán, mikor elmúlik az első tavaszi láz, eltűnik a sár, egész sereg gyerek megyen ki az utcára, csigázni. Kicsi ostor a kezükben és apróbb nagyobb gyerekek topogva kiabálva, kipirulva, lelkesen csapkodják a szép pirosra mázolt apró szerzeményeket. És boldogok. A figyelmes szemlélő szívbe pedig valami édes sejtelen nyilallik: itt a tavasz; csigáznak a gyerekek az utcán. Mert ez a legelső és a legcsalhatatlanabb jel, mikor a gyerekek csigáznak az utcán. De nem kell azért ezt a dolgot humorosan felfogni, nem tréfa, hanem nagyon kedves látnivaló, amint apróbb nagyobb gyerek sűtkérezve, gyönyörködve a szabad levegőben, amitől egész hosszú télen el volt zárva, élvezettel pörgeti a játékszerét. A gyerekeket

Tavaszi újdonságok már dus választékban raktára érkeztek.

Blous, Alj, Pongyola, Márton Ferencz „Harisnya királynál“ Degenfeld-tér 8. szám a. Olcsóság! — Pongyola már 2 forint 25 krtól kezdve.

elnézni pedig mindig kedves dolog és főképpen ez, hogy csalhatatlanul jelzik a tavaszt. A gyerekek a szervezete fejlettebb és épen azért a sejtelméi, érzései, ösztönei sokkal biztosabbak mint a felnőtteké és a tavasz, a tavasz sokkal nagyobb hatást vált ki a gyerekek lelkekből, mint azokból az előregedett, elfásult lelkekből, amelyeknek a nagyok a birtalói.

A másik, szintén csalhatatlan jele a tavasznak, mikor a Piac-utcán vagy a Péterfián két biciklis haladt el közvetlenül, vagy ha így nem hát legalább negyedóránnyi idő különbséggel egymás után. Ez sokkal később, rendszeren két-három hét múlva szokott jelentkezni mint a csigázó gyerek. Hát ez is mutatja, hogy a gyerek finom és erős ösztöne mennyivel előbb érzi meg a tavaszt. A biciklikben ugyanis rendszeren semmittevő kamaszok ülnek és kirándulás, vagy apró bicikli tura, ez a vágy és cél ami rejtve van a szívők mélyén. Erről azonban nem érdemes sokat beszélni. A kamaszok nem érdekesek még Debreczenben sem. És nekik olyan különös természetük van, hogy mindenünnen elkésnek, ha nem egy órával, hát három héttel, mint a tavasz megsejtésénél, de okvetlen elkésnek, ez már hozzátartozik az ő esetlen korukhoz a kamaszsághoz.

Debreczenben ez a két legjobban szembeálló jelenség, amelyekkel bevonul a tavasz. Azok a szép és divatos tavaszi kabátok, amelyek a mi közéleti nagyságaink testén feszülnek, avagy a mostani divat jóvoltából lógnak, nem sokat számítanak, ezek már oly késő tavasszal jelentkeznek és olyannyira vastagok, hogy télikabátnak is bátran beillenek. Aztán a névleges és a tényleges Bohémia is lassan lassan kítavasodik, kiváltogatván a zálogházakból, e nyájas és szíves intézetekből a felöltöket. Tovább tovább aztán megszínesednek a szép női tavaszi ruháktól a poros utca és bevöl a fiatalabb szívekbe a tavasz.

És majd, nemsokára jelenteni fogja teljes rügybeszőkkenés idejét a sárkányozás. A fák a kisebb utcákon, a telefondrótok tele lesznek fennakadt sárkányok bus és viharvert maradványaival, minden csatorna cifrázaton eltépett zsinagmaradványok lógnak árván és a szép tavaszi-kék égen apróbb-nagyobb szépséges alaku sárkányok fognak feltűnni, a gyerekek pedig ismét örvendezni fog. És ekkor minden szív, fiatalabb, öregebb, elfásult vagy elközdnyösödött szíven urrá lesz a tavasz, amely diadalmas léptekkel bevonul még Debreczenbe is. — 0 —

IRODALOM.

Családi otthon. Vallásos elmélkedések. Irta: Madarász Imre karcagi ref. lelkész. Nagy Lajos kiadása: Ára kötve 2 korona. Igen tetszetős formában megjelent vallásos elmélkedések az év ünnepeiről és az évszakokról. Szívet és elmét megnyerő formában hirdeti a hit igazságait. Ima szerű fohászok, telve gyönyörű költői hasonlatokkal. Madarász Imre nem új ember az egyházi irodalom terén. Templomi Szószék címén 3 kötetben jelentek meg egyházi beszédei, melyek igen kedvező fogadtatásban részesültek. Most ezen új teológiai munkájával új ösvényre lépett az irodalom terén. Oly mű, melyet nemcsak az egyházi férfiak — de a vallásos — komoly elmélkedéseket kedvelő világi olvasók is nagy haszonnal olvashatják. Lelki megnyugvást nyer általa az olvasó s úgy érzi, hogy Istenéhez közelebb jutott. Sok szép eredménye van ezen műnek. Nyelvezete színes, szép, igen

megnyerő magyaros. Képei, színei üdők. Gondolatban és tárgyban gazdag. Különösen ajánljuk a ref. egyházak és iskolák vezetőseinek, mert ennél szebb, tanulságosabb adományt — különösen a konfirmáló növendékeknek — nem adhatnak.

Éjjeli menedék az oltár lépcsőjén.

A törvényszéki bíró fia.

A nagyvárad székese gyház sekrestyése tegnap este nagy megütközéssel vette észre, hogy a templomba világosság van. Sietve nyitotta fel az ajtót, hogy megnézzé, ki jár a templomban éjnek idején. Egy férfi feküdt az oltár lépcsője előtt. A nehéz templom-szőnyegbe burkolózva feküdt a rejtélyes idegen.

A sekrestyés hamar embereket hívott, akik nem kis megilletődéssel lopóztak be a székesegyházba, hogy fel ne riasszák az ismeretlen. Sikertelenül megfogták a különös embert, aki a drága pokrócokban már az igazak álmát aludta.

— Pechem van. — mondta szeméit dörzsölve mikor felébredt, a villanyt égve felejtetem.

Az előhívott rendőrszemnek adták át a cinikus embert. A kapitányságon kiderült, hogy sajátlatraméltó elzúllott ember ez, aki az oltár előtt rendezett be magának éjjeli menedék helyet. Döme Gyula a különös férfi, előkelő szülői gyermeke. Atyja törvényszéki bíró egyik alföldi városban. Nagyon viharos, kalandos életet folytatott ez a Döme Gyula. Nagyváradon valamikor jogász volt, majd önkéntes lett a nagyvárad 37 ik ezrednél, később hivatalnok lett Biharvármegye számvevőségénél. Nyughatatlan természete azonban a csendes hivatalból kisodorta a nagyvilágba. Volt bányahivatalnok, majd vasuti alkalmazott, de végül is ivásnak adta magát, elzúllott s már hónapok óta városról-városra csavarog, Nagyvárad erősen vonzotta, ide mindig visszatért. Semmi bűnös dolgot nem cselekedett, a legcsekélyebb tolvajlást sem követte el, csak járta eltompult kedéllyel, rongyosan, lezülve, mámoros fővel az élet országutját.

Hetek óta az Apostolok-házában kapott ebédet Döme Gyula, az uri csavargó. De csak ebédet kapott, szállást nem. Napokig a városban kószált s végül nyugalmas, előkelő menhelyet fedezett fel; a székesegyházat.

— Igazán szent életet folytattam, — beszélt a szerencsétlen ember — apostoloknál ettem, az oltár előtt aludtam.

Bűn nem is terheli Döme Gyulát. A székesegyházból semmi értékes dolgot el nem vitt. A csavargásban talált uri embert a rendőrség szülővárosába, Beregszászra toloncolta.

Kifosztottak egy falut.

A közvilágítás: egy petróleumlámpa.

— Express tudósítás. —

Nagyszabású betörőbanda garázdálkodott a napokban Tiszaszentmiklós községben. Egy éjszakán tizenkét kiscsárdának a lakását fosztották, rabolták ki és a kiscsárdák közül néhányan emiatt teljesen tönkrementek. A betörők éppen a legszegényebb emberek házákat látogatták meg, mert a község gazdagabb lakóinak portájtát tegyveres örök őrzik. A betörőbanda nagyon könnyen dolgozhatott: a faluban minden éjjel teljes sötétség uralkodik, egyetlen petróleumlámpája van csak és az is a község háza előtt pislákol. Pedig ötezer ember él Tiszaszentmiklósön.

A Délvidéken már napok óta nagy sikerrel működik egy nagyszabású betörőbanda, amely következetesen lakásokat fosztogat ki. Temesvárott, Pankotán, Nagybecskerekén és számos délvidéki faluban történtek betörések, legutóbb pedig Tiszaszentmiklósön jártak a banda kiküldöttjei. A betörők valóságos szervezetet alkotnak és előre megállapított terv szerint azokat a városokat, falvakat szemelik ki, amelyekben a közbiztonság a leggyöngébb lábón áll. Tiszaszentmiklósön pedig ebben a tekintetben ugyancsak ázsiai állapotok vannak. Világítás nincs, a csendőrök nem vigyáznak semmire, őrzési szolgálattal sohasem teljesítenek, még nyomozni se igen mennek ki. A gazdag és uri portákat ezért külön erre a célra alkalmazott örök őrzik. A szegény embernek ellophatják az utolsó párnáját is, amint a mostani fosztogatásnak is nagyrészt a falu legszegényebbjéi estek áldozatául.

A sok összelopkodott holmit a Tiszaszentmiklós alatt fekvő rétre vitték, ahol kocsi várta a betörőket. Reggelig aztán úgy eltűntek, hogy a tiszaszentmiklói csendőrség botlalt üti a nyomukat. Annyi kitudódott, hogy tizenkét betörést legalább huszonnégy tettes egyszerre követte el, mert mind a tizenkét lakásban tizenegy és tizenkét óra között jártak.

A király unokatestvére.

Kalapos üzletet nyitott.

Szegeden nem rég megnyitott egy kalapkereskedés, amelynek egy előkelő osztrák arisztokrata hölgy, Eichof Hassberg Battmör Julia bárónő a tulajdonosa. A bárónőnek rendkívül érdekes élettörténete van. Korán elhaltak a szülei és távoli rokonai gondozásába került. Mikor nagykorú lett és örökségét megkapta, egy huszárőrhadnagyhoz ment nőül. A házasság nem volt boldog, a férj főbelötte magát és meghalt. A fiatal bárónő ekkor szépsége teljében volt. Egy év múlva Szádeczky György gyógyszerésznek lett a felesége, de ez a házasság is szerencsétlenül végződött, néhány hónappal az esküvő után a patikus megmérgezte magát.

A bárónő azután Erdélybe ment Nagyszebenbe és ott letelepedett. Itt megismerkedett G. G. gimnáziumi tanárral, akinek a felesége lett. De a szerencsétlen bárónőt harmadik házasságában is elkísérte a fátum, elvált az urától. A múlt év derekán egy krajcár pénz nélkül Szegedre jött, hogy ott állást keressen.

Társalkodónőnek akart elmenni és arra kényszerült, hogy cselédnek álljon be. Mindenes lett Bány Illés vasuti altisztnél, a hol 25 koronát kapott havonta és teljes ellátást.

A finomelkű és magasabb intelligenciájú nő persze nem nyughatott bele ebbe a helyzetbe. Valahogy megismerkedett egy szegedi kalapüzlet-tulajdonosnővel, a kit meghatott a bárónő tragédiája és elhatározta, hogy magához fogadja. Néhány hét alatt beletanult a bárónő a mesterségbe. Most már önállóítani akarta magát.

Történetesen összekertült egy csikmegyei földbirtokossal és az örök ur, akinek tíz gyermeke van, megsajnálta a szerencsétlen nőt és hozzásegítette, hogy üzletet nyithasson magának. Mult év végén megnyitotta az iskola utcában a masamódboltot, a cégtáblára pedig odakerült a neve:

MADAME JULIETTE

A bárónő saját állítása szerint a királylial is rokonságban van. Családja rokon a Habsburgokkal még abból az időből, mikor a Habsburgok egyszerű grófok voltak. E szerint ő a jelenlegi királynak az unokanővére.

UJDONSÁGOK

— **Boczán Elemér előlépése.** Debrecen egykori kitűnő állomásfőnökének előlépéséről olvasunk hírt a fővárosi lapokban. Boczán Elemér a keleti pályaudvar állomásfőnökévé nevezték ki. A keleti pályaudvar világvárosias forgalmát pár nap óta Boczán igazgatja nagy tudással és sok szakavatottsággal. A régi állomásfőnök, Lachnit János felügyelő, egy munkás életnek sok szép diszével és emlékével nyugalomba vonult s hivatalának tömredék gondját és roppant felelősségét átadta Boczán Elemér főellenőrnek, akit az államvasutak igazgatósága utódjául kinevezett. A távozó állomásfőnök mint tizenhat éves ifju 1870-ben került a vasúthoz. 1880-ban Budapest Józsefvárosban már helyettes-főnök volt. Az 1884-ik évben a keleti pályaudvar helyettes főnökévé, 1890-ben pedig állomásfőnökévé nevezték ki. Boczán Elemér, az új állomásfőnök, mint a harmincnyedik gyalogezred hadnagya 1879-ben került a vasúthoz. 1884-ben Ujfehértó állomásfőnökévé nevezték ki. Onnan Tokajba, majd Ruttkára, azután Debrecenbe került, míg 1904-ben a keleti pályaudvar helyettes állomásfőnökévé nevezték ki. Hosszu tisztviselői pályáján dusan fölszerelte magát a szakbeli tudásnak, a gondos adminisztrációnak és a lelkiismeretes munka megbecsülésének eredményeivel, amelyek méltónak és hivatottnak mutatták arra, hogy egy sokféle szétágazó fontos hivatalnak és egy éjjel-nappal fáradozó népes tisztikarnak vezetője legyen. Az új állomásfőnök olyan ember, aki nemcsak főlebbvalója, hanem a munkában példaadója is lesz minden tisztviselőjének s humánus gondolkodásánál fogva az is bizonyos, hogy saját magától követel legtöbbet. S minthogy az állomásfőnökkel a közönségnek is sokszor akad dolga, Boczán Elemérnek minden ismerőse tudja, hogy ezt a hivatalos érintkezést is kellemessé fogja tenni az új főnök szeretetreméltó egyénisége és nagy igazságszeretete.

— **A város szervezési szabályrendelete.** Annyi baj volt eddig is ezzel a szabályrendelettel s ki tudja mi lesz ezután vele, amíg véglegesen életbe lép. A belügyminiszternek még mindig kifogásai vannak a szabályrendelet ellen s csak egyes részletek életbelépését engedélyezte. A legközelebbi városi közgyűlésen ezen részek életbeléptetése dolgában intézkedéseket akarnak tenni. A tanács tegnap délelőtti Domahidy Elemér főispán elnökele alatt bizalmas ülést tartott, amelyen foglalkoztak a többek között azon állások betöltésének ügyével is, amelyeket az új szervezési szabályrendelet előír.

— **A Khuen fiuk nevelője.** Félhivatalosan jelentik: Graf Khuen-Hédervári Károly miniszterelnök rövid tartózkodásra Gyömrőre utazott, hogy Szombathelyi Jánosnak, a kormányelnök két fia volt nevelőjének temetésén egész családjával együtt jelen lehessen. A miniszterelnök a kegyeletérzéstől indítva, intézkedett, hogy az elhunytat, aki hosszú éveket töltött családjában körében érdemes munkában, a Hédervári-család sírboltjába helyezték örök nyugalomra.

— **Az ipartestület közgyűlését** ezuttal a városház nagytermében fogja folyó hó 26-án d. e. 9 órakor megtartani, mivel saját helyiséget ugyanazon napon megnyitandó orsz. háziipar kiállítás céljaira engedte át.

— **Elfogott betörő.** Nagy betörés történt a tél derekán Abaujszántón. Feltörték egy nagykereskedést, elémelték minden elemelhetőt, a tettesek pedig elmenekültek. Tegnap Pozsonyban letartóztatták Kárász Károlyt, egy veszedelmes betörőt, aki részese volt a rablásnak. Kárász kilenc évet töltött eddig fogságban.

— **A Csokonai Kör „Hortobágy.”** A Csokonai Kör még a múlt évben elhatározta, hogy a Hortobágyról kimerítő ismertetést írja. Ezt a feladatot Debrecennek egyik legalaposabb és legmegbízhatóbb tudására bízta, Zoltai Lajosra, aki a megbízásnak meg is felelt teljes sikerrel. A napokban hagyta el a sajtót egy csinos füzet, amelynek címe: A Hortobágy. A legnagyobb magyar pusztá, ismeretése térképpel és 23 szövegképpel. A Csokonai Kör megbízásából írta: Zoltai Lajos, a debreceni városi múzeum őre és a Csokonai Kör választmányi tagja. A térképet maga Zoltai Lajos rajzolta, a szövegképek pedig Haranghy György híres fényképfelvételei és Zoltai erdelti rajzai után készültek. A füzetről most csak annyit említünk, hogy igazán költői előszóval Szávay Gyula látta el és hogy függelékül föl van benne véve, a Hortobágyot dicsőítő több költemény Fazekas Mihálytól, Petőfitől, Szabolcskától, Oláh Gábertól. A Csokonai Kör tagjai a gazdag tartalmu és iszetős külső füzetet tagillelményül kapják, míg mások egy koronáért szerzethetik meg bármely könyvkereskedésben.

— **Tavaszi vásár Budapesten.** Ez évben hatodszor újul meg Budapesten az a nagyhatású mintavásár, amely Tavasz vásár címen nemcsak az országban, de a szomszédos országokban is igen nagy jelentőségű intézmény gyanánt ismertetett már el. Külföldről is nagyon sokan keresik fel a kereskedők a Tavasz vásárt, amely a magyar ipar termékeinek minta-bemutatójaként így a magyar iparnak is nagy hasznára szolgál. Most április hó 1-én nyílik meg a Tavasz vásár és 6-ikán zárul. Egyidőben tartják az idén évi közgyűléseiket az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, az Üveg- és porcellángyárosok és üvegesek országos szövetsége, továbbá a Vidéki papirkereskedők országos szervezete. Megnyitási napjának estéjén a Kereskedelmi Csarnokban Gelléri Mór kir. tanácsos fog előadást tartani a Tavasz vásár továbbfejlesztésének kérdéséről. Minden érdeklődő tájékozást kaphat a Vásár rendezőségétől (Budapest, IV. Irányi-utca 21. szám.)

— **Protestáns Estély.** A debreceni református hittanszaki önképző társulat 1911. március 24-én a főiskola dísztermében Protestáns estélyt rendez a következő, tartalmas műsorral: 1. „Ébredj fel én lelkem...” Előadja: a Főiskolai Énekkar. 2. Endrődi Sándor, „Éjszaka”. Szavalja: Oláh Károly hittanhallgató. 3. Verdi, „Trovatore”. Zongorán előadja: Erdős Rózsika urleány. 4. Beszéd. Tartja: dr. Balhazár Dezső hajduböszörményi esperes-lelkész. 5. Raff J., „Nefejejs”. Éneklik: Hörömpő Dezső és Kovács Ferenc hittanhallgatók, zongorán kíséri: Balogh István ur. 6. Szuhay-Pövényessy, „Istenért, szabadságért”. Előadja: Kolozsvári Kiss László hittanhallgató, harmóniumon kíséri: Herpay Gábor főgymn. segédtanár, tárogatón: Majoros László joghallgató, énekszámokkal: Sarkadi Nagy József hittanhallgató és a Főiskolai Énekkar. Helyárak: I—III. sor 1 korona, IV—VI. sor 50 fillér, állóhely 20 fillér. Jegyek előre válthatók Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

— **A megcsalt leány merénylete.** Oravecz Antonia cselédieánynak évek óta udvarolt Veress Bertalan 23 éves legény. Házasságot ígért neki, azonban ezt az ígértét nem akarta beváltani. Eleinte naponta meglátogatta a leányt, de később, amikor elérte célját, ráunt szerelmesére és más viszony után látott. Egy ideig még tudta hitegetni Oravecz Antóniát Veress Bertalan, hanem a leány észrevette, hogy jövendőbelije hűtlen hozzá és ekkor követelni kezdte jogait. Veress Bertalan erre kijelentette, hogy nem szereti és szakít vele. Oravecz Antónia pedig elkeseredett és elhatározta, hogy bosszút áll. Tegnap reggel felkereste Veress Bertalant a lakásán és rövid szóváltás után leöntötte vitriollal volt szerelmesét. Veress Bertalant a kórházba szállították súlyos sebével. A merénylet leány ellen a rendőrség a vizsgálatot folyamatba tette.

— **Tanítók délutánja.** A ref. tanítók f. hó 26-én, szombat d. u. 5 órakor tartják utolsó szórakoztató délutánjokat a Royálban következő műsorral: 1. Nyitány. Kiss Béla zenekarától. 2. Prolog. Irta: Tassi Miklós. Előadja: Böszörményi Imre (Tanító), Szabó István (Közöny), Szahmáry Kálmán (Irgység), Tömör Jenő (Tekintély), Szabó Vilma (Idealismus). 3. a) Grieg: Piéces simphoniques. b) Bellini: Nyitány a „Romeo és Julia” c. operából zongorán előadja: Nagy Ferenc és Jaszenovics István. 4. Felolvasás. Tartja: dr. Ferenczy Gyula. 5. Ének. Előadja: Pávay Boriska, zongorán kíséri Horváth Béla. 6. Vig monológ. Előadja: Csuthy Lajos. Műsor után tombola. Belépti díj 50 fill. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség.

— **Holttestek a folyóban.** Károlyvárosban tegnap és tegnapelőtt három holttestet fogtak ki a Kulpából. A meggyilkoltak Amerikából visszavándorolt horvát földművesek, akiknek testéről még a ruhát is leszedték. A zágrábi főügyész kiküldte Károlyvárosba Urbani ügyészt a vizsgálat vezetésére. Annyit meg van állapítva, hogy mind a három gyilkosságot és rablást ugyanazok követték el, sőt a jelek arra vallanak, hogy egész rablóbanda állott össze, amely az Amerikából hazatérő pénzes visszavándorlókat fosztogatja. Tegnap, amint Urbani ügyész a Kulpá mentén lakó bortermelő gazdákat hallgatta ki, parasztok jöttek hozzá futva s rémülten mondták, hogy a folyóban egy holttestet láttak. Csákyakkal kihúzták a holttestet.

— **Az OMKE közgyűlése és a vasúti kedvezményes jegyek.** Az OMKE április 2-án, vasárnap tartja Budapesten, a régi Lyod-épületben közgyűlést; ugyanakkor nyílik meg a tavaszi vásár is, így tehát kettős alkalom az érdeklődőknek a felutazásra; az OMKE elnöksége ezuttal is kieszközölte a vasúti jegykedvezményt, amit kizárólag tagok élvezhetnek; jegykedvezményes igazolványok az OMKE lítkártyáján (Kereskedelmi Csarnok d. e. 2—3 között), vagy Unger felügyelőnél 20 fillérért kaphatók és március 28—április 5. közötti időben érvényesek; kereskedő kartáisaik közül a máj most belépők is igényt tarthatnak a jogkedvezményre; a kedvezmény azonban csak tagoknak van fentartva.

— **A varrótü.** Bécsújhelyen tegnap megrendítő szerencsétlenség ért egy kis 12 éves iskolás lányt, Werner Magdát. Reggel varrogatott odahaza és mikor az iskolába ment, a varrótü a bluzába tűzte. Közben megfedkezett a tűről, az iskolában nekidült a padnak és oly szerencsétlenül hatolt a testébe, hogy csaknem a szívéig hatolt. Életveszélyes sebével a kórházba vitték.

— **Öngyilkos tudós.** Berlinből jelentik: Egy külvárosi vendégfogadóban a múlt éjszaka föbelötte magát egy fiatal ember, aki a vendégkönyvbe ezt írta: Dr. Nassel szerkesztő. A berlini rendőrség mindenféle kutatót, ilyen nevű szerkesztőt senki sem ismert. Ma aztán kiderült, hogy kicsoda az öngyilkos. A vegytani intézetben már napok óta nem lehetett megtartani egy kurzust, mert dr. Busky Arthur asszisztens nem jött el. Lakását zárva találták. A vegytani intézet pedellusa elment a tetemnézőbe s az ismeretlen öngyilkosban felismerte a fiatal tudóst.

— **Brutális rendőrök.** Békéscsabáról a következő felháborító esetet jelzünk: Egy tüzeset alkalmával tegnap a tűz színegyén megjelent egy itteni lap tudósítója, akit a rendőrök durva hangon és mindenféle szitkok között elakarták távolítani. A tudósító tiltakozott a durva eljárás ellen, mire Laczó András rendőrtizedes azzal vetett véget a vitának, hogy több rendőrrel az újságíróra rohant, erőszakkal az utcára vonszoltatta. A hirlap-tudósító táviratilag panaszt tett a belügyminiszternél.

— **A csapókerti függetlenségi 48-as olvasóköri folyó évi április hó 2-án, vasárnap délután 4 órakor saját helyiségében tartja meg rendes évi közgyűlését, melyre a tagok szíves megjelenése kérik. Az Elnökség.**

— **Ipartestületi közgyűlés.** Vasárnap délelőtt 9 órakor tartja az Ipartestület Simonffy-utcai helyiségében elnökválasztással kapcsolatos évi rendes közgyűlését.

— **Nyilvános köszönet.** Hajdu Imre ur 20, a Debreceni Casinó szinten 20 koronát juttattak hozzám a Szabad Iskola céljaira, amely szíves adományokért itt a nyilvánosság előtt is hálás köszönetet mondok a Szabad Iskola vezetősége nevében dr. Kovács Gábor jogtanár, titkár.

— **Halottak.** Samu Mária ref. 12 éves, Bócsi Erzsébet r. kath. 2 éves, Papp András ref. 64 éves, Csörög István ref. 73 éves, Juhász Sándor ref. 3 hónapos, Szatmári Imréné ref. 60 éves.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációk olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszi műterem.

— **Háztulajdonosok figyelmébe!** Mielőtt házi csatornáját elkészítené, ne mulassza el árajánlatát kérni az Első Debreceni Vasbetoncső gyártól, ahol állandóan raktáron vannak nagymennyiségben erős, drótbetétes csövek, portland és más cement s minden e szakbavágó s nagy óriási mennyiségben.

— **Egy modern háromszobás utcai lakás Darabos-utca 7. szám alatt május hó 1-től kiadó.** Értekezhetni: Piac-utca 12. sz. Horovitz-féle papírüzletben.

A szerelmes Bozváry-leány.

Az orvos hamar felépül.

— Express tudósítás. —

Bozváry Magda, kávéházi felirónő, aki tegnap ráltott hűtlenné lett kedvesére, dr. Vaisz György katonai segédorvosra, az éjszakát a rendőrség cellájában nagyon nyugtalanul töltötte. Állandóan sirt és annyira izgatott volt, hogy beszámíthatóságában kételkedni lehetett. Reggelre azonban megnyugodott és a reggeli általános kihallgatáson alig hallható, de nyugodt hangon válaszolt a rabok felett személt tartó kapitány kérdéseire:

— Elszánta magát, hogy megöli azt az embert, aki őt tönkretette és most elhagyta. Tettét nem sajnálja.

Nem mondták meg neki, hogy dr. Vaisz állapota a XVII. számú helyőrségi kórház jelentése szerint egészen könnyű természetű, sérülése hamar fog gyógyulni.

A leányt ma délben átküldték az ügyészséghez.

Bozváry Magda nővére, Sürger János városi mérnök felesége. Marvány-utca 23. szám alatti lakásán, ott, ahol a merénylet történt, az izgalomtól súlyosan megbetegedett, úgy, hogy kihallgatni sem lehetett.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ 20 fillérről 5 nap. A kir. törvényszék Turi Mihály helybeli zsbárust zsebtolvajlás miatt 5 napi fogházra ítélte. Turi a múlt év május 27-én gazdag zsákmányt remélve nyult be nagy óvatossággal Lengváry Lajosné zsebébe, ahonnan kihuzott egy zsebkendőt, melybe 20 fillér volt beleköve. A gazdag zsákmány fölötti csalódását most aztán lényegesen emelheti a büntetés, mellyel a kir. törvényszék sújtotta.

§ A kis leány drámája. A debreceni kir. törvényszék 1 havi fogházra ítélte Harsányi Gábor 53 éves debreceni mozdonyvezető gondatlanságból okozott emberölés büntette miatt. Annak idején nagy feltűnést keltett a városban Harsányi kislányának Margitnak a halála. A 10 éves leányt testvére Atilla egy nagy hord képességű fegyverrel agyonlőtte, nem tudván, hogy az meg van töltve. Az elvált állapotban levő Harsányi pár egymásra való gyanakodása igen bonyolultá tette az ügyet, mely a tegnapi tárgyaláson aztán igazi világitásban bemutatta, hogy a tettért közvetlenül sem az apát, sem az anyát nem terheli a felelősség, mert azt a kis fiu követte el, meg akarván ijeszteni a hugát. A tettért az apa annyiban felelős, hogy nem lett volna szabad a veszedelmes fegyvert oly helyen tartani, hol a gyermekek könnyen hozzáférhetnek. A jogerős ítéletet, tekintettel az enyhítő körülményekre, az új büntetőperrendtartás értelmében a kir. törvényszék 3 évre felfüggesztette.

§ Szurkálás a leány miatt. Dalmáh (Holcberger) János ujfehértói születésű debreceni szobafestő segéde, ki Kovács Istvánnak egy leány fölött szóvalásba elegyedve összeverekedett és azt összeszurkálta a kir. törvényszék jogerős ítélettel 14 napi fogházzal büntette.



HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.



TÁVIRATOK.

Meghalt Abdul Hamid.

Szaloniki, március 22. Városszerte azt beszélék, hogy Abdul Hamid meghalt. Az Alatini villa olyan szigorúan el van zárva a külvilágtól, hogy onnan semmi hír nem jöhet ki. Állítólag tegnap éjjel halt meg az exszultán. Az a katona, aki a magas fal kapujánál őrt áll, nem is sejtí, hogy odabenn mi történik. Az Alatini villa külső képe a régi. Nincs rá mód, hogy megtudja az ember, mi történt odabenn tegnap éjszaka. Csak a tenger felé néző ablakok nincsenek fadszakkal leszegezve.

Harc a Vatikánnal.

Madrid, március 21. A kamarában a Szaberry karlista képviselő interpellációja ügyében megindult vita folytatása során Felin

képviselő, a karlista-párt vezére tiltakozott az olasz királynak spanyol ezredtulajdonossá való kinevezése ellen. Szóval ezt a pápa irányában igazságtalan és inkorrekt eljárásnak mondja és támadja a kormány egyházpolitikáját. Cannalejas miniszterelnök válaszában kijelenti, hogy az olasz nemzet egyetlen jogi képviselője a király. A karlisták szemére veti, hogy pápábbak a pápánál és követeli a kormány számára azt a jogot, hogy az ország érdekét előmozdító minden javaslatot győzelemre segítsen. A vitát ezzel befejezik.

KÖZGAZDÁSÁG.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat)

Budapest, március 22.

5—10 fillérről olcsóbb aron elkelt 12.000 métermáza buza. Rózs változatlan, zab és tengeri nyugodtabb.

A határidőpiac iránya szilárd volt, mert külföldi javult jelentés érkezett és a spekuláció a malmok vásárló kedvétől ösztönözve, folytatta fedezéseit. A gabonaneműk ára barátságos hangulat mellett néhány fillérral javult. A forgalom élénk volt.

Az árak 50 kilogramonként

buza apr. 11'68—11'66.

buza máj. 11'46—11'45.

buza okt. 10'78—10'77.

rozs apr. 8'14—8'16.

rozs okt. 8'03—7'99.

zab apr. 7'52—7'53.

zab okt. 7'36—7'35.

tengeri máj. 1911. 5'50—5'55.

Tengeri juli 1911 5'74—5'75.

Értéktőzsde. Osztrák hiteirészesvény 667—Magyar hiteirészesvény 856'25

Újra bankalapítás. Krónikás tollunk örömmel emlékszik a legutóbbi néhány napról. Ismét egy szövetséget. No meg 2 részvénytársasági bank alakul. Az üres zsebbű emberek arca újra felvidul. Azután meg a trafikosok üzletmenetére is kedvező lesz. A váltóforgalom növekszik.

Értékpapírok. Nehány hét óta nagy tömegben adjak-veszik a régebbi debreceni intézetek papírjait. Az újabbakat is adnák, de csak adnák. A hatás megfelelt a várakozásnak, és összes régi papírjaink árfolyama el érte azt a nivót, melyet megérdemel. Lehet, hogy tovább is elmegy a spekuláció és még magasabbra szorítják az árakat, de azt hiszszük, az így elért ár tartós nem lesz.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

A láng pedig nem fog tovább terjedni. Oly magánosan áll e petrence, hogy ha nem oltanak is, még sem igen tudna a tűz tovább harapódzni.

Azonban oltani fogják.

Hisz épen ez a gyújtogás célja, hogy oltás, minél többen csődüljenek a tűz körül és akkor könnyen fognak a pusztító elemnek gátot vetni.

Az idő oly lágy, a rétek tele vannak hóval, vízzel.

Csekélység lesz a tűznek tovaterjedése megakadályozni.

és amint a tervvel készen volt haladék nélkül hozzá is fogt a végrehajtáshoz.

Egy jókora száraz megkorhult fát körülcsavart szalmával azon felül egy kis nyílás hagyott, hogy a szélnek uja legyen.

A nyílásba aztán egy darab salétromban pácolt taplót dugott és a gyújtogató szer meg volt. Az ilyen csóvától nem kellett tartani, hogy egyszer meggyújtva, egyhamar ismét kialudjék.

Foytatjuk.

Alapított 1901-ben.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája, Papirkereskedése
fényképezési szaküzlete

DEBRECZEN, Piacz-utca 12. (Stenczinger-ház.)

Telefon
330.

Elvállal és készít :

napi és hetilapokat, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat, röpcédulákat és falragaszokat; üzleti könyveket, számlákat, cégnyomású levélpapír- és borítékokat, körleveleket, táblázatokat, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és béli meghívókat, naptárakat, egyesületi és ügyvédi nyomtatványokat, táncrendeket, névjegyeket, vignettákat stb. stb. nyomtatványokat izléses kivitelben, pontos időre és **a legjutányosabb árszámítás mellett.**

DEBRECZEN ÉS ESTI HIRLAP

politikai napilapok kiadóhivatala.

Hirdetések a legjutányosabb árszámítás mellett
 Telefon 330. vétetnek fel. Telefon 330.

Raktáron tart :

Hazai gyártmányú irodai papirokat, iskolai füzeteket, körzőket, vonalzókat, rajztömböket, rajzpapirokat; fekete-, anthracen-, másoló- és színes tintákat, fekete és különféle színű írónokat; töltőtollakat; tollszárazakat, tollhegyeket, closettpapirokat, papirlemezeket, iskolai táskákat, festőmintákat, emlékönyveket, képes- és mesekönyveket, fénykép- és levelezőlap-albumokat, gomb- és tubus festékeket; helybeli lálképes- és genre Levelező-lapokat.

Legujabb divatu

Levélpapirokat

10/10, 15/15, 25/25, 50/50-es csomagolásban és dobozokban **bámulatos olcsó árakban.**

Üzleti könyvek, számla-tartók, másoló-könyvek

Elismert legolcsóbb beszerzési forrás!

Fényképező gépek,

fényérzékeny papirokat és lemezek, előhívók, aranyfürdők
 és egyéb fényképezési szerek és cikkek.



Amateur-kartonok



nagy választékban.

Ágytollat
fertőtlenítve tisztít

HRABÉCZY

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiókok: Hatvan-u. 11., Csapó-u. 30.

Díjtalan el- és hazaszállítás!

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-
szintén saját készítésű báli bőrkeztük,
hosszu selyem keztük, legolcsóbb árban
Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCARÉRT fejel férfi vagy női haris-
nyat BENYATS EMIL villanyerőre berende-
zett harisnygyára. Debrecen, Tiszapata.

GYERMEK, NŐI ÉS FÉRFI HARISNYÁK
lábszárvédők, keztük, trikó alsó ruhák le-
szállított áron beszerezhetők Márton Gyula
rövidáru üzletében Piacz-utca 9. 1)

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Kazánfűtésre

alkalmas
magas hőértékű
koks-hulladék

nagyobb mennyiségben igen
olcsó áron kapható

a Gázgyárban.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő
Debrecen, Batthyányi-u. 22. sz.



Zongora, gramfon, mindennemű
vonós és fuvóhangszerek, cimbalmok,
hangszer alkatrészek és hangszer fel-
szerelési cikkek áruháza és ipartelepe.
Zongora és pianó kölcsönző (térbeadó) intézet.
Hegedűk és hegedű-felszerelések, római
hurok, valamint gramfonok és gramfon-
lemezek nagy raktára. Zongora és hangszer
műhely. Zongora és cimbalom hangolás.
Telefon 729. Alapított 1876.

Eladó tanya

19 hold földdel

a Halápon.

Értekezhetni: Arany János utca 19. sz.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskaintást felelőséggel

ugyszinte lakások pormentesítését

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

4999. tkv. sz.
1910.

Árverési hirdetmény.

A püspökladányi kir. járásbíró, mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir.
kincstár végrehajthatónak Feldman Jakabné vég-
rehajtást szenvedő elleni 222 kor. 22 fillér
tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási
ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a
p.-ladányi kir. járásbíró) területén lévő,
Földes község területén fekvő, a földesi 799.
sz. betétben A. I. sor 1392 hrsz. alatt felvett
775. ösz. ház és beltelekre és 2. sorsz. a
felvett 76/233,187-ed rész közös legelő illető-
sége az árverést 1255 koronában ezennel
megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy
a fentebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi
április hó 10 napján délelőtt 9 órakor Földes
község házánál megtartandó nyilvános árve-
résen a megállapított kikiáltási árban alul is
azonban annak 2/3-ánál alacsonyabb áron alul
eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az
ingatlan becsárának 100/0-át készpénzben, vagy
az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333.
sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a
kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX.
t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a
bírósnál előleges elhelyezéséről kiállított szá-
bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt P.-Ladány, 1910. évi decz. hó 27.
napján.

Dr. Kovács
sk. jbiró.

Nincs többé tyukszem!
Használja mindenki a Martin-féle tyukszem-tapaszt,
mely 4-5 nap alatt a legrégebb, legmakacsabb tyuksze-
met, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom-
nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyuk-
szemirtószert kapható a feltaláló és készítőnél MARTIN
TAMÁS gyógyszerésznél Ujpest, Kossuth- és Deák-utca
sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona.
Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt
jön forgalomba.

Dr. BOROVSZKY-féle **Földművelésügyi házi szer**

BOROLIN

gümőkóros, izom- és ideg-
fájdalmak, köszvény-
csúz-, ischias-, derék-, láb-
szaggatások-, hátszurások
és égési sebek megszüntet-
tésére. Kiváló fertőt-
lenítő szer, maga az olajréz egyben óvszer is.
Kapható mindenütt

1.20, 2.- és 250 koronás üvegekben. Előáthítják:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.

Védjegy

Jól jár, ha
tudomásul veszi, hogy újabb utánozók
a valódi

**Palma-kaucsuk-
cipősarok**

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozaik. Az
utánozott dobozokban természetesen csak kö-
széves gumisarkok vannak, jól teszi tehát,
ha karosszót megjelölendő, a valódi Palma-
kaucsuk-cipősarok minden dobozon látható
védjegyre ügyel!

Védjegy

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ
50-ik Idényértéstitőnköt, kérje
annak bérmentes beküldését.
Budapest, V. kerület, Belső-utca 6
KUNZ ÁRUHÁZ

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle
3 Király tea** anal. Étvágytalanság, székrekedés,
emésztési zavarok, rosszullet, szóval gyomor- és ebből
eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hossz-
szabb használat után segít. Hurutos bántalmakat eloszlat,
gyógytárban csomagja 50 fill. (10-15 használatra), Tordy-
nével nélküli, rossz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. okl.
= gyógyszerész, Budapest, Üllői-ut 89. szám alatt. =

Royal amerikai írógép
olcsó és jól
Kérjen azonnal írógépet Kovács A. és Tsa
cégtől
Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

PALACE SZÁLLODA

Budapest, Rákóczi-ut 43.

RENDES SZIDOR
személyes vezetése.

150 fényesen berendezett szobával, külön lakosztályokkal, a legmagasabb igényeknek
megfelelően felszerelve. Szobák 4 koronától.

A szálloda éttermeiben kolozsvári Pongrácz Lajos
esténként hangversenyez.
Elsőrendű magyar és francia konyha.

Teljes pensio 10 koronától.

Pilseni sör.

Elsőrendű borok.

Untereiner János volt alsó-tátrafüredi vendéglős vezetése alatt.

Sürgöncim: Palacehotel, Budapest.